

1. « ΝΑ ΣΚΕΦΘΟΥΜΕ ΑΛΛΙΩΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ... »

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...15/07/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: ...15/07/2024

Σελίδα:8

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

«Να σκεφθούμε αλλιώς για το Κυπριακό...»

Η προσωπική απεσταλμένη του γ.γ. ΟΗΕ για το Κυπριακό Μαρία Ολγκίν Κουεγιάρ προτείνει «να σκεφθούμε αλλιώς για το Κυπριακό» όπως το κάναμε για τα ελληνοτουρκικά «και μάθαμε να κουβεντιάσουμε / ήσυχα, ήσυχα και απλά» που λέγει και ο Γ. Ρήτσος. Και βεβαίωσε η συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν στην Ουάσιγκτον την περασμένη εβδομάδα. Αυτή είναι μια εντελώς νέα κατάσταση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Στον έναν χρόνο από τη συνάντηση στο Βίλνιους (Λετονία, Ιούλιος 2023) που άνοιξε τη θεσμική διαδικασία εξομάλυνσης υπήρξαν πέντε συναντήσεις Μητσοτάκη - Ερντογάν, άλλες με ουσιαστικά αποτελέσματα όπως η συνάντηση των Αθηνών (Δεκέμβριος 2023), η οποία έδωσε τη Διακήρυξη των Αθηνών, άλλες για απλή ανταλλαγή απόψεων και επιβεβαίωση της δυνατότητας «να συζητούμε απλά».

Ετσι έχουμε την αλλαγή υποδείγματος, το paradigm shift, για την ανάγκη του οποίου γράψαμε στις σελίδες αυτές τον Ιανουάριο 2022 («ΤΑ ΝΕΑ», 4/1/2022). Είναι ένα εύθραυστο νέο υπόδειγμα αλλά παρά ταύτα υψηλής σημασίας ότι περάσαμε από τη ρητορική της οξύτητας, την επιθετικότητα, τις παραβάσεις και παραβιάσεις και τόσα άλλα, στην επικοινωνία, συνεργασιμότητα, σύμπραξη, engagement, στην προώθηση της Θετικής Ατζέντας, στην άρση της βίβας για τις επισκέψεις Τούρκων στα ελληνικά νησιά, στη συνεργασία στο πεδίο της παράτυπης μετανάστευσης κ.λπ. Και βεβαίως στις συναντήσεις των ηγετών των δύο χωρών ως μια πράξη κανονικότητας χωρίς το δράμα παλαιότερων συναντήσεων (και χωρίς να παράγουν επομένως και συνταρακτικές ειδήσεις). Ο εύθραυστος χαρακτήρας του νέου συνεργατικού υποδείγματος θα πρέπει παρά ταύτα να εμπεδωθεί. Και θα εμπεδωθεί μόνο εάν οι δύο χώρες κάνουν το επόμενο αποφασιστικό βήμα: περάσουν δηλαδή στη διαδικασία διευθέτησης / επίλυσης των σκληρών προβλημάτων της ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης (οριοθέτηση θαλάσσιων ζωνών κ.λπ.) είτε μέσω της διαπραγματευτικής διαδικασίας είτε μέσω (και πιθανότερο) παραπομπής τους στη διεθνή δικαιοσύνη (Διεθνές Δικαστήριο Χάγης). Η ελληνική πλευρά φαίνεται να εκτιμά ότι οι προϋποθέσεις για το βήμα αυτό «δεν είναι ακόμη ώριμες». Ωστόσο στην επόμενη προγραμματισμένη συνάντηση των δύο ηγετών τον Σεπτέμβριο στη Ν. Υόρκη θα πρέπει να ανοίξει η διαδικασία αυτή. Ο χρόνος περνά και το παράθυρο ευκαιρίας που έχει συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα μπορεί να κλείσει. Ενώ οι «ανησυχούντες για τα εθνικά δίκαια»... ανησυχούν ολοένα και εντονότερα.

Και βέβαια υπάρχει πάντοτε το Κυπριακό που, αν και τυπικά εκτός πεδίου των ελληνοτουρκικών, μπορεί να εκτροχιάσει το νέο υπόδειγμα, τη διαδικασία εξομάλυνσης. Η εβδομάδα αυτή είναι ιστορική και κρίσιμη. Ακριβώς πενήντα χρόνια μετά το προδοτικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή και κατοχή του 36% του νησιού (αλλά με την Κύπρο τώρα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης), το τραύμα δεν έχει επουλωθεί. Θα επουλωθεί με τη δίκαιη και βιώσιμη λύση στο πλαίσιο των αρχών του ΟΗΕ (ΔΔΟ με πολιτική ισότητα), του κλημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε μία προοπτική εμβάθυνσης και της ευρωτουρκικής σχέσης ως μέρους του πακέτου. «Τώρα πρέπει να σκεφθούμε διαφορετικά», όπως λέγει η Ολγκίν Κουεγιάρ. Η σχετική ευθύνη για κάτι τέτοιο ανήκει πρωτίστως στη Λευκωσία. Χρειάζεται μια ειλικρινής στρατηγική δίκαιης και βιώσιμης λύσης.

Ο Π.Κ. Ιωακείμιδης είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην ηρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ